

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 31 grudnia 2021 r.

Poz. 5204

Uchwała Nr 198/g283/P/21

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku
z dnia 21 grudnia 2021 r.

Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.), art. 6m ust. 1¹ pkt 1, art. 6i ust. 1 pkt 2, art. 6j ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.) w zw. z art. 1 pkt 13 lit. f i art. 10 pkt 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1648) - Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku po rozpoznaniu uchwały Nr XXXIII/346/2021 Rady Gminy Sztutowo z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej

I. orzeka nieważność załącznika do badanej uchwały w części:

- 1) działu A części A.2. pkt 5 w zakresie treści: "wygaśnięcie obowiązku (data wygaśnięcia obowiązku)" (należy wypełnić tylko dział A i E),
- 2) działu A części A.5. pkt 52 w całości,
- 3) działu B części B.1. poz. 57,
- 4) działu C części C.2. w całości,

II. stwierdza w badanej uchwale nieistotne naruszenie prawa polegające na nieprecyzyjnym określeniu w załączniku do badanej uchwały stanowiącym wzór deklaracji w dziale B w części B.4. poz. 63 (OŚWIADCZENIE O POSIADANIU KOMPOSTOWNIKA I KOMPOSTOWANIU BIOODPADÓW) i w dziale C w części C.1. poz. 65 (STAWKA OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI DLA KOMPOSTUJĄCYCH BIOODPADY) podmiotów, którym przysługuje częściowe zwolnienie, o którym mowa w art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

UZASADNIENIE

W dniu 1 grudnia 2021 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku uchwała Nr XXXIII/346/2021 Rady Gminy Sztutowo z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zaś w dniu 21 grudnia 2021 roku była przedmiotem badania Kolegium tut. Izby.

Analiza treści powyższej uchwały wskazuje, że jest ona obarczona wadami o charakterze istotnego naruszenia prawa bowiem zawiera postanowienia niezgodne z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kolegium stwierdziło, że w załączniku do badanej uchwały w dziale *A* w części *A.2. OBOWIĄZEK ZŁOŻENIA DEKLARACJI*, Rada Gminy Sztutowo określiła przesłanki, w jakich przypadkach należy złożyć deklarację, zgodnie z poniższą tabelą:

A.2. OBOWIĄZEK ZŁOŻENIA DEKLARACJI	
Cel złożenia deklaracji (zaznaczyć właściwy kwadrat)	
3. złożenie deklaracji po raz pierwszy (data powstania obowiązku)	4. korekta deklaracji (data zaistnienia zmian)
5. wygaśnięcie obowiązku (data wygaśnięcia obowiązku)	

Zgodnie z zapisami wynikającymi z działu *A*, części *A.2.* pkt 5 wzoru deklaracji - złożenie deklaracji następuje w przypadku: pkt 3 złożenie deklaracji po raz pierwszy, pkt 4 korekta deklaracji oraz pkt 5 wygaśnięcie obowiązku.

Regulacje ww. uchwały w zakresie odnoszącym się do wygaśnięcia zobowiązania, jako okoliczności powodującej obowiązek złożenia deklaracji, w ocenie Kolegium tut. Izby, nie znajdują podstaw w obowiązujących przepisach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Należy wskazać, że przesłanki i terminy złożenia pierwszej deklaracji, czy też korekty deklaracji regulują odpowiednio przepisy art. 6m ust. 1 i ust. 2 ww. ustawy. Zgodnie z art. 6m ust.1 tej ustawy właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych, zaś w myśl art. 6m ust. 2 zdanie pierwsze tej ustawy: *W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.*

Zdaniem Kolegium tut. Izby delegacja ustawowa do zawarcia w uchwale ww. postanowienia nie wynika także z przepisu art. 6n ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy. Zgodnie z jego postanowieniami: *Rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia, informacje wskazane w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119*

z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.) oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego; uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji.

Z cytowanego przepisu wynika, że uchwała określająca wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości powinna zawierać m.in. „informację” o terminach składania deklaracji (wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach), a nie ustalać przyczyny wygaśnięcia obowiązku złożenia deklaracji w sposób odmienny od regulacji ustawowych określających te zagadnienia.

Z uwagi na istotne naruszenie art. 6m ust. 1 i ust. 2 oraz art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Kolegium Izby orzekło nieważność załącznika w zakresie działu A części A.2. pkt 5 o treści: " wygaśnięcie obowiązku (data wygaśnięcia obowiązku) (należy wypełnić tylko dział A i E)".

Kolegium stwierdziło, że w załączniku do badanej uchwały w dziale C części C.2. - **OBLICZANIE OPŁATY ZA ODBIÓR I ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH - DOTYCZY NIERUCHOMOŚCI REKREACYJNO WYPOCZYNKOWYCH**, Rada Gminy Sztutowo postanowiła, zgodnie z poniższą tabelą:

Dział C.2. – OBLICZANIE OPŁATY ZA ODBIÓR I ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH – DOTYCZY NIERUCHOMOŚCI REKREACYJNO WYPOCZYNKOWYCH	
Deklaruję zbieranie odpadów:	
68. Bioodpady (worki) TAK / NIE (właściwe podkreślić)	
Roczna stawka ryczałtowa za gospodarowanie odpadami, jeśli odpady są zbierane w sposób selektywny.	69. _____ , _____ zł/rok

W ocenie Kolegium tut. Izby ww. zapisy załącznika badanej uchwały są niezgodne z upoważnieniem ustawowym wynikającym z art. 6j ust. 3b ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach. Na mocy powyższej ustawy nowelizującej z dniem 1 stycznia 2022 r. przepis art. 6j ust. 3b ustawy otrzymał brzmienie: *W przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wyższą niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.*

Natomiast dotychczasowe brzmienie art. 6j ust. 3b ustawy jest następujące: *W przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wyższą niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem - za rok od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.*

Z wyżej powołanych regulacji prawnych wynika zatem, że ustawodawca przewidział obowiązek wniesienia opłaty - od domku letniskowego na nieruchomości, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na ww. cel. Oznacza to, że Rada Gminy Sztutowo w sposób nieprecyzyjny określiła możliwość wyliczenia opłaty w zakresie przedmiotu podlegającego opłacie, pomijając obowiązek wyliczenia opłaty od każdego domku letniskowego na nieruchomości lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Z wyżej powołanych względów żądanie podania w deklaracji informacji we wskazanym zakresie przedmiotowym

należy uznać za niezgodne z prawem. W następstwie czego, w ocenie Kolegium tut. Izby, zapisy zawarte w załączniku w dziale C części C.2. badanej uchwały naruszają w sposób istotny art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Z uwagi na istotne naruszenie art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2022 r. konieczne jest orzeczenie nieważności części C.2. działu C załącznika badanej uchwały w ww. zakresie przedmiotowym. Konsekwencją unieważnienia w załączniku badanej uchwały działu C części C.2. jest także w związku z tym unieważnienie działu A części A.5. pkt 52 w całości i działu B części B.1. poz. 57.

Ponadto Kolegium stwierdziło, że w załączniku do badanej uchwały w dziale B części B.4. (Oświadczenie o posiadaniu kompostownika i kompostowaniu bioodpadów) wzoru deklaracji Rada Gminy Sztutowo określiła możliwość skorzystania z częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zgodnie z poniższą tabelą.

B.4. OŚWIADCZENIE O POSIADANIU KOMPOSTOWNIKA I KOMPOSTOWANIU BIOODPADÓW (należy podkreślić właściwe)
63. Posiadam kompostownik przydomowy, w którym kompostuję bioodpady, stanowiące odpady komunalne TAK/NIE

Zgodnie z art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy, w drodze uchwały, zwalnia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Ponadto z art. 6m ust. 1a ww. ustawy wynika, że deklaracja zawiera dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast art. 6n ust.1 tej ustawy stanowi, że rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, zobowiązana jest określić, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Tymczasem postanowienia Rady Gminy Sztutowo w załączniku do badanej uchwały w dziale B części B.4. (Oświadczenie o posiadaniu kompostownika i kompostowaniu bioodpadów), odnoszące się do częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wskazują jednoznacznie, jakim podmiotom przysługuje zwolnienie, o którym mowa w art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Analizując zapisy powyższej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku stwierdziło zatem, że Rada Gminy zawarła postanowienia i ustalenia w zakresie częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wskazując jednocześnie wprost podmiotów, których zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dotyczy, tj. że odnosi się do właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, czym w sposób nieistotny naruszyła przepis art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Niewskazanie konkretnych, zgodnych z ww. przepisem, podmiotów mogłoby sugerować, że każdy właściciel nieruchomości posiadający kompostownik może zostać objęty przedmiotowym zwolnieniem.

Ponadto wskazać należy, że z powyżej przywołanych przepisów art. 6m ust. 1a oraz art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że dla prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi niezbędne jest precyzyjne

określenie podmiotów mogących ubiegać się o częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Tym samym, aby prawidłowo obliczyć wysokość tejże opłaty na podstawie wzoru deklaracji określonego przez organ stanowiący, powinno jasno z niego wynikać, którym podmiotom przysługuje częściowe zwolnienie z opłaty.

W ocenie Kolegium tutejszej Izby uchwała organu stanowiącego winna być jednoznaczna i zrozumiała nie tylko dla jej twórców, lecz przede wszystkim dla jej odbiorców, w tym dla podmiotów, dla których ustanawia się ww. zwolnienie. Konieczne jest zatem określenie kręgu podmiotów, których zwolnienie z ww. opłaty dotyczy w sposób precyzyjny i jednoznaczny.

W uchwale Nr XXXIII/347/2021 Rady Gminy Sztutowo z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty na nieruchomościach zamieszkałych, mieszanych i niezamieszkałych Rada Gminy w sposób nie budzący wątpliwości postanowiła, że zwalnia się z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Badana uchwała jest natomiast konsekwencją powyższej uchwały i z tych względów powinna zawierać zapisy spójne i powiązane z nią. Zatem należy dostosować badaną uchwałę do przywołanej wyżej uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwestionowanym zakresie.

Ponadto Kolegium tut. Izby stwierdziło, że zachodzi konieczność doprecyzowania załącznika w dziale C w części C.1. punktu 65 o treści " Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla kompostujących bioodpady". Z powyższego zapisu nie wynika jednoznacznie, kto jest uprawniony do zwolnienia w badanej materii. Zgodnie z art. 6k ust. 4a ustawy wynika, że: *Rada gminy, w drodze uchwały, zwalnia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.* Natomiast w myśl art. 6k ust. 1 pkt 1 ustawy: *Rada gminy, w drodze uchwały: dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 oraz ustali stawkę takiej opłaty; dopuszcza się stosowanie więcej niż jednej metody ustalenia opłat na obszarze gminy.* Brak wskazanego wyżej doprecyzowania stanowi, w ocenie Kolegium tut. Izby, nieistotne naruszenie wskazanych powyżej przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Mając powyższe na uwadze Kolegium tut. Izby postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, wnoszona za pośrednictwem tutejszej Izby.

Postępowanie sądowe jest wolne od opłat sądowych.

Przewodnicząca Kolegium

Luiza Budner - Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku